

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. ш. 143.322.
Адреса для телеграм:
"Діло" Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зок.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Італії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зок., Німеччині 7-50 зок.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зок., Австрії 7-50 зок.,
Зімба адреси 1 зок.

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

ДЕМАСКУЄМО

автора протнукраїнських жидівських статей у льондонській пресі!

Коли тільки у льондонській жидівській пресі почали появлятися протнукраїнські на-
ступницькі статті, відразу ми рішили питати за
автором тих статей, щоби з'ясувати джерело тої
нечуваної кампанії та м. ін. устійнити зв'язок
між тією кампанією і місцевими відповідаль-
ними жидівськими чинниками. Стрінувшись із
запереченням, наче би ті статті походили зі
Львова, та відлучи львівською по лінії деяких на-
тків, ми перевірили справу на варшавському
труті і можемо вже поділитися вісткою, що
наші розшуки закінчилися повним успіхом. Ми
ствердили понад усякий сумнів, що АВТОРОМ
ПРОТНУКРАЇНСЬКИХ ЖИДІВСЬКИХ СТАТ-
ТЕЙ У ЛЬОНДОНСЬКІЙ ПРЕСІ Є ВАРШАВ-
СЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ **ЙОЕЛЬ ЦАНГ**, Вар-
шава, вул. Красінського 6.

Цанг є зареєстрований у пресовому відді-
лі варшавського Міністерства Закордонних
Справ, як представник льондонського англій-
ського щоденника "Дейлі Нюз". Від недовго е
як теж кореспондентом великого щоденника
"Манчестер Гардієн" та кореспондентом кіль-
кох великих жидівських льондонських часо-
писів, у яких саме ті статті появилися. Є він
теж секретарем Управл. "Клубу закордонної
преси" у Варшаві. Невдовго Цанг був кілька
тижнів на терені Східної Галичини. Стверджу-
ємо, що тут за весь час свого побуту не звер-
нувся за інформаціями ні до одної УКРА-
ЇНСЬКОЇ УСТАНОВИ ТА НІ ДО ОДНОГО У-
КРАЇНСЬКОГО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПРЕД-
СТАВНИКА, перебуваючи виключно в жидів-
ському товаристві. За чіною спомогою він пої-
сав до Галичини, чому тут, на українській зем-
лі, займаючись українсько-жидівськими відно-
щинами поводився не тільки всупереч вимогам
совісного репортажу, але й усупереч примітив-
ним вимогам куртуазії — про це ще напишемо
згодом.

Знаємо, що Цанг, не сподіючися такого
відгуку своїх статей, який розлягся з україн-
ської сторони, старається своє авторство скри-
ти і не є виключене, що тепер схоче цим іншим
інформаціям заперечувати. Однак з цілою рі-
шучістю підтримуємо це наше твердження,
спираючи його на безумовно правдивих і пере-

вірених джерелах. Доказом того, що ми не бу-
ли легковірні, може послужити факт, що ми
стрималися з проголошенням первісної інфор-
мації, наче би автором протнукраїнських стат-
тей був варшавський представник ЖАТ-а, п. М.
Мозес. З приємністю стверджуємо, що це не-
правда.

Можемо зрозуміти, що жертвою фальши-
вих і надзвичайно для жидів та жидівсько-у-
країнських відносин шкідливих інформацій п.
Цанга впала закордонна жидівська преса, роз-
жадена на погіршення матеріальних умовин
жидівського населення у Східній Галичині і на
вирізки частини української націоналістичної
молоді, факту яких ніхто з українців не запер-
чував, та проти яких негачно зареагували
відповідальні українські чинники і національ-
на українська преса. Однак мусимо висловити
свій глибокий жаль з того приводу, що в кру-
зі тієї протнукраїнської кальоніаторської кам-
панії найшляхс також мимовільно АНГЛІЙ-
СЬКІ часописи, між ними "Манчестер Гардієн".
Пригадуємо, що один представник того часо-
пису бував минулими роками кількакратно у
Східній Галичині і маючи повну свободу ру-
хів, розізнав по краю та збирав інформації не
лише від українців, але й від усіх можливих
чинників, однак ніколи навіть не згадав про
якийсь український антисемітський рух, ніде
не стрінувшись з подібними явищами і поді-
бними закидами. З найбільшою прикритістю
стверджуємо, що представник поважної ан-
глійської преси веде діяльність, яка в препо-
ганий спосіб впливає на устал відносини поміж
народами у Східній Галичині та зокрема над-
звичайно підсилює антисемітський настрої. То-
му, що в отих статтях є теж нарікання на пас-
ивність польських чинників.

залишається тайною, сні бо по-
воли були писані.

Детальну виказку брехливості і протну-
країнської тенденційності статей п. Цанга по-
ламо в' можливо найкоротшому часі окремою
дорогою до відома редакцій згаданих ан-
глійських часописів.

— 0 —

Українські послы в Апостольського Нунція у Варшаві.

АП. НУНЦІА НА БОГОСЛУЖЕННІ У ЦЕРКВІ
О.О. ВАСИЛІЯН.

В неділю 11. ц. м. відбулась у церкві О.О. Ва-
силіян при вул. Медовій у Варшаві з нагоди 12-
літнього інгресу (вступлення на Апостольський
Престол) папи П'я XI. урочиста Служба Божа.
Ігумен о. протоігумен Степан Рашетиле
ігумен о. д-ра М. Натеряньського, о. М. Когута
і о. І. Надільського. Весь час на богослуженні
був присутній папський нунцій у Варшаві о.
Маріаджі, який благословив вірних.

Після богослуження були нунційові пред-
ставники присутні у церкві українські послы.

ОФІЦІАЛЬНЕ ПРИНЯТТЯ У НУНЦІАТУРІ.

В понеділок 12. ц. м. в год. 6. попол. прий-
має у залаті нунціатури у Варшаві папський
нунцій о. Маріаджі офіційно бажавши з наго-
ди 12-літнього інгресу папи П'я XI. В імені
Української Парламентарної Репрезентації
посол Дмитро Великанович і пос. д-р
Вол. Зайкевич. Посол В. Зайкевич виступив
по закінченні короткої промови з бажанням для Св.
Отця та збереження мирної й любови до його
людей та з проханням вибачити у Св. От-
ця багаторічне українським нації, яка гині
дуже нещаслива та живе вдалею на країні дві.
Нунцій зі свого боку навістив українських де-
легатів, що Св. Отець знає про тероризм украї-
нського народу, який не співає, та благо-
словив.

ПРЕДСТАВНИК ПРАВОСЛАВНОГО НАСЕ- ЛЕННЯ У ПАПСЬКОГО НУНЦІА.

Разом з названими вгорі двома іншими у-
країнськими послами явився на офіційному
прийнятті у нунціатурі у Варшаві посол Сергій
Хруцький, який склав на письмі такий привіт:
"Ваша Ексцелленце! Як представник украї-
нського православного населення в Польщі,
прошу дозволу зложити на руки Вашої Ексцел-
ленції найщиріші побажання многим літ Святі-
шому Отцю з нагоди 12-літнього перебування на
престолі Папському Престолі."

Українська православна людина Польщі
завжди з величчю буде згадувати про те, що
Святіший Отець першим підняв голос протесту
проти переслідування християнської віри на Со-
вієтській Україні, та особливо про багаторічне
зрозуміння Святішим Отцем інтересів україн-
ської православної людності в Польщі, яке на-
шало вираз у відомій енцикліці Митрополита
Шестинського у справі т. з. ревіндикації право-
славних, б. греко-католицьких церков.

Сергій Хруцький, посол до сейму".

Папський нунцій висловив послові С. Хруць-
кому свою особливу радість з приводу привіту
православних та просив усім православним пе-
редати, що Святішому Отцю однаково милими і
близькими є всі християни.

3 ощадности повстає добробут одиниці
а тимсамим добробут народу.
Не будьте своїм власним ворогом і
складайте свої ощадности
в Кооперативному Банку „Дністер”
у ЛЬВОВІ, вул. РУСЬКА ч. 20.

Гармати на вулицях Відня.

Львів, 13. лютого 1934.

Між телеграфами, які наспіли за останніх
24 години, є звістка, що у різних світових сто-
лицях появилися надзвичайні газетні додатки
під нагодовком "Революція в Австрії". Коли
брати під увагу вуличні бої, стріли, барикади,
трупи й ранені, цілі ділянки оточені кільчас-
ним протом, втрату безпеки життя і майна гро-
мадян та повну розпрямність цілого організо-
ваного суспільного ладу, — то все це безумов-
но атрибути революції. А проте всі ці страхи-
ти не дають дефініції, що таке революція, —
і тому я голоси про революцію в Австрії не зо-
всім вірні. Коли нема ідейного чинника, який
нагальним шляхом намагається змінити існую-
чий суспільний лад на інший, коли не знають
люди хто проти кого і проти чого та в імя чо-
го робить революцію, — тоді важко казати
про вибух революції. Можна говорити радше
про хриваві заворушення, викликані штучно
закулісовими махінаціями та спровоковані да-
тутених цілей одного з закулісних партнерів.
У тому випадку маємо до діла не з вислідом
довготривалої тихої боротьби двох суспільних
течій, які в отому тихому суперництві не мо-
гли найти вирішення та шукають його у криза-
лій розправі, — але з анархією і хаосом, з які
попадає цілий пануючий лад. Він надто хит-
кий, щоби втриматися, шукає порятунку у
карколомних комбінаціях, реалізованих при
помочі провокацій та машинних криків, і
створює ідеальні умовини для такої самої роз-
христаної боротьби кількох інших претенде-
нтів до влади.

Здавалось у першій хвилині, що це спова-
ді революта комуністичних елементів, які раді
би використати боротьбу уряду Дольфуса й
Гайверера, що його підтримує, веденої на два
фронти: проти націонал-соціалістів і проти со-
ціал-демократів. Згодом надійшли інші інфор-
мації: що це II. Інтернаціонал, розгромлений в
Італії, Німеччині, частинно в Англії, у Польщі
і кількох менших державах, арешті заарештований
у Франції, Еспанії й Австрії, — гадає "відігра-
ти" або бодай рятувати рештки втраченого
престижу. Генеральний страйк у Парижі й со-
ціалістично-комуністичні демонстрації у зели-

Wyciąg z protokołu wspólnego Posiedzenia niejawnego
Sądu okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie S.
O. W. Medynski jako przewodniczący, S. O. M. Mlynarski
i Dr. Locker, jako głoszący w sprawie konfiskaty Nr.
25, czasopisma Dilo z daty Lwów, dnia 30/1 1934 do Sygn.
VI I. Pr. 61/34 na posiedzeniu niejawnym w dniu 3 lutego
1934 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego
we Lwowie, postanawia: uznać za usprawiedliwioną doko-
naną dnia 29/1 1934 przez Starostwo grodzkie we Lwowie
konfiskatę czasopisma Dilo Nr. 25 z daty Lwów, dnia 30/1 1934
zawierającego w artykule p. t.: 1) „Święte pro wołyńsku”,
w ustępie od słów „a tymczasem” do końca artykułu, 2)
w artykule p. t. „Jak żywot nasz.” w ustępie od słów:
„świdtwo...” do słów „robotoju” znamiona występu z art.
170 k k ad 3), z art. 93 §. 1, k k zarządzić znieszenie
całego nakładu i wydać w myśl §. 493 p k zakaz dalszego
rozpowiadania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje
się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by
orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym
numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego na-
kazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust
druk. z 17/12 1862 Dzp Nr. 6 ex 1863 (j. zarządzenie za-
przekazanie na grzywnę do 100 zł. Uszczególnienie. Ogło-
szenie drukiem wymienionych wyżej artykułów ma na celu
ad 1) i 2). Przez złozenie świadomości fałszywych celów
o wypadkach w pow. turezańskim, wywołać niepokój publi-
czny Według § 487, 489 493 pk oraz § 56 i 57 ust. pras.
jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Przewo-
dniczący W. Medynski w. r. Protokulant i Babiński w. r.
Za zgodność Janowski st. sekretarz.

Ширіть наш часопис!

ких провінційальних містах Франції мав стати „пересторогою“ для правих кол. що буніт то хотіли встановити свою диктатуру. (Підкреслюємо, що західні соціал-демократи йдуть тепер в обороні демократії (!) рука в руку — з найбільшим ворогом демократії — комуністами!). Здавалося, що події в Австрії це теж спроба австрійських соціалістів ретабілізувати морально та одночасно дійсно зупинити похід, що йшов проти них від урядової правниці, що на ній спірається канцлер Дольфус, і від гітлерівців.

Але по всій імовірності і та інтерпретація австрійських подій не є вірна. Надавичайно характеристичне світло на куліси тих подій і їх справжній характер кидає становище німецьких націонал-соціалістичних кол: вони, найбільші вороги марксистів, що самі в Німеччині знищили безпошадно марксистський соціалізм як ідею і як організацію, закидають правій військовій організації Гаймвері, що це вона спровокувала бої з соціалістами у Лінці у Відні, щоб мати притоку проголосити свою диктатуру. Таким робом те освітлення гітлерівців набігається дуже до освітлення соціал-демократів: вони рішуче протестують, наче хотіли були робити якусь революцію, провокацією називають поширені вістки про викриття заговорю формально розв'язаної соціалістичної військової організації Штурмбунд, і закидають владі, що вона зумисне викликала вуличні криваві бої на те, щоб позбутися самоуправних установ (де ще соціал-демократи мають поважні впливи, головню у Відні), насильно змінити конституцію і проголосити диктатуру. Коли візьмемо під увагу такі деталі, як напр. те, що австр. віцеканцлер Фей, якого ім'я все було називане у зв'язку з плямами про введення правої диктатури в Австрії, особисто стояв на чолі військових частин, що здобували твердиню австр. соціалістів — Робітничий Дім (Арбайтер-гайм) на Оттакрінгу у Відні, — не є виключенням, що гітлерівці й соціалісти правильно подають генезу подій.

Однак тут-же виявилось таке, що соціалісти й комуністи в Австрії розпоряджають цілими арсеналами зброї! Вони можуть ставити збройний спротив поліції і війську не лише забарикадовуючись у домах своїх професійних союзів та відрізняючись з револьверів, — але й витягати на вулиці Відня скоростріли! Значить, у соціалістів і комуністів йшла підготовка до збройної розправи, творилась тайна

І ВИ ПАНЕ переконаєтеся що БЕСПЛАТНИЙ

флякон знаменитої кольонської води який дістане кожний при закупі 9 ножиць до голення „Сальфери“ за 1 зол., сам має вартість зол. 1:20

Перфумерії С. ФЕДЕРА

Львів, Сикстуська ч. 7, або Коперника ч. 13 а. УВАГА: Лише за показом оцього оголошення.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 15. ЛЮТОГО 1934.
М. ІЮКАЙ.

ШАХИ.

Підчас владі маврів жив у Кордобі побожний чоловік, славний і загально відомий серед еспанців і серед арабів зі своєї вченості і милосердя. А звався він Don Hurtado Garcias Esequias Eleazaro de Estelimen el Genordo Beneficentissimo або як його загально прозвали: Alabados Gea Dios („Спасибі“). Це наймення чув він найчастіше, бо не було дня, щоб він не поспішив комусь, хто був у потребі, з поміччю.

Але не розтрачав він грошей; при розділі підмоги поведився дуже обережно. У Кордобі на 200 тисяч мешканців було двадцять тисяч вуличних жебраків. Дон Гуртадо зумів зпоміж них завжди знайти саме таких, що справді потребували помочи, а коли таким чином поміг комусь, хто дійсно заслуговував на те, та заопікувався ним на довгий час, то зробив розважливіше, ніж якби допоміг цілій сотні на один день.

Одначе тому, що його власні прибутки не вистачали на ці милостині, вишукував багатів по цілому краю. Зладив собі список, що в ньому не поминув ні одного гранда, гідальга, ні кабаллера та при кожній привітці дописав приблизні доходи кожного з них. Цих панів Дон Гуртадо час-від-часу відвідував і домагався річного викупу. А боялись вони його більше, ніж маврів.

— Дон Естебан, я чув, що ви дістали десять тисяч реалів. Згадайте на тих, що нічого не мають!

— Так, щоправда я дістаю десять тисяч реалів, але з чого ці тисячі я прогоду на биків в яселі!

збройна сила, яка в кожній хвилині могла бути використана проти існуючого ладу.

Нині Австрія перетворилася у воєнний табор. Ця невеличка середнь-європейська держава переживає чергову трагедію, — найбільшу з усіх трагедій. Це вже навіть не боротьба локальні патріоти з закордонними земляками за втримання своєї політ. незалежності: справа „аншлюсу“ не грає тут ролі. Це просто громадянська війна, в якій уже всі воюють проти всіх. Та-

За поправу хліборобського стану.

Промова пос. Г. Тершаківця, виголошена дня 9. лютого н. р. на пленумі сойму підчас дебати над бюджетом міністерства рільництва.

(Докінчення.)

Нерентовність рільної продукції спричинила заломання платничої сили рільничого населення, а це знову причинилося до загального застою промислової продукції і торговельних оборотів. Не можна говорити про платничу щосібістність рільника без: 1) обниження коштів рільної продукції, 2) без замкнення т. зв. ножиць на низькому рільничому рівні, 3) без податкової дефляції. Коли теперішньому урядові видається ця дорога неможливою або недоцільною, хай згодиться на переведення справжнього, не лише мораторійного відловження рільництва. При цьому стверджую, що ми, рільники, цінимо сталість валюти (гроша) і розуміємо небезпеку валютної інфляції, але бачимо, що й теперішні надмірна дефляція збиває господарське життя, розуміємо, що номінальна стійкість валюти в теодорова без тривалого вдержання покупної сили гроша.

НЕРЕНТОВНІСТЬ СІЛЬСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.

При теперішньому задовженні рільництва, при теперішній висоті відсотків, при теперішніх високих данинах і податках та високих промислових цінах не може бути мови про рентовність рільної продукції, про плачення рат і відсотків навіть тоді, коли вони розложені на час 7-ми літ. Чи рільні господарства, що складаються з 2—5 га, які по обчисленням пересічної обтяжені квотою 441.35 зол., а на наших землях квотою 482.57 зол. на гектар, можуть сплатити капітал і відсотки тоді, коли рентовність тих господарств бруто одного гектара була в р. 1931-32 — 283 зол., а нетто 7 зол.? Чи може сплатити селянин довги і відсотки з такого заробітку, за який почислено йому з родиною в його варотаті по 80 сот. денно, коли на її удержання по обчисленням потребує річно 1.954 зол.? А це обчислення Інституту Пулавського з р. 1931-32. Від того часу пішло не до кращого, а до гіршого. Сьогодні багатов дрібних господарств є зовсім позбавленим живого і мертвого інвентаря, що примусовою дорогою пішов на плачення податків, боргів і відсотків. Не забуваймо, що продаж рільних

ким робом маємо до діла з хаосом, якого першійшим джерелом є безумовно зло, заподіє Австрії у Версайському договорі: заборона змінитися з матірною німецькою державою та примус бути державою незалежною — при повній господарській нежиттєздатності і повній політичній та фінансовій залежності від Версайських переможців! Гармати на вулицях Відня гуком стрілів розносять по світу про розпуки покритого народу.

продуктів дрібними нашими господарями в плодovou подажу, не забуваймо, що з причиною аменшення експортних можливостей село му- сить мати змогу само більше консумувати, бо козсумція в містах також катастрофально впала.

Як живе сьогодні рільник на селі, знають лише два факти, хоч подібних є тисячі. (Ті факти через обмаль місця пропускаємо. — Ред.)

Історія подає, що римський селянин з II половини VI. віку рідко коли мав на своїм столі м'ясо і молоко. Питаю панів сьогодні, до якого періоду і до кого маємо порівняти нинішню життя дрібного рільника і безробітного селянина взагалі, українського зокрема? Сьогодні і вдешевше оплачуваний робітник фабричного промислу, або навіть безробітний, який дістає допомогу з державних фондів, не живе так худенно, як т. зв. господар на селі. Це неволя, а не життя.

Так живуть сільські родини на рівнинах, на урожайних землях. А щож говорити про життя на Поліссі, або в гористім краю в Карпатській Землі в Карпатах неурожайна, однакова тлі — то овес і бараболя, який пропав у 30 вік, а причини беззастанних дощів. Лісових заробітків, перевозу і продажі дерева нині зовсім нема. Годівля худоби не виплачується там через обтяжку ців, з року на рік убожість цей український нарід і вже в цьому році голодує. Около 25 від. сільського населення в горах по 3—4 дні не їсть трави, бо не має що варити! Впала споді, що на Гуцульщині виплиють дешевше жито. Добре, але звертаю увагу, що такої самої помочи потребують уже тепер колючо всі підкарпатські повіті: Турка, Окопе, Долина, Надздрі, Лісько, Сянік, Горлиці, Новий Санч та все Полісся. Прошу звернути увагу на два важкові рішучі факти: 1) на латлий спадок приросту населення на українській території (показ 10 від.) і 2) на плаваючий там патинистий шиф.

ПРОЕКТИ НОВИХ ЗАКОНІВ.

Небавком увійде в життя проект закону „про лісове шкідництво“. За збирання в чужім лісі

— А хтож це виграв?

— „Дон Гедоніо і Дон Крістобаль“.

— Якщо ти в боротьбі биків можеш програти дві тисячі реалів, тож дати двісті для бідних не буде для тебе кривдою.

Дон Естебан дуже нерано віддавав цю милостиню, але давав.

А тепер прийшла черга на Дон Гедонію і Дон Крістобаль.

— „Панове, ви виграли дві тисячі реалів. Дон Естебан, хоча стільки саме програв, дав уже двісті реалів. Отже булоб справедливо і гідне вас, якщоб ті, що виграли, дали вдвое стільки“.

Дон Гедоніо і Дон Крістобаль платили чихаючи потилицю.

Дон Амброзіо був славний зі свого скупарства. Саме сидить при вечері, заїдає чорну ріпу з хлібом, коли надходить Дон Гуртадо і жадає ланни для бідних.

— Бачите, сіньорі, я сам їм на вечерю чорну ріпу з хлібом.

— „Саме тому, що на ніщо більше не витрачає своїх грошей, залишається тобі багатий. Ти можеш найкраще зрозуміти, як сумно їсти на вечерю чорну ріпу з хлібом, хоча є гроші. А як сумно мусить бути тому, який мусить так робити. Зрештою в тім є і твій власний інтерес, щоб ти спомігав бідним. Бо якщо ти це зробиш, то вони зможуть залишитися чесними людьми, а якщо ні, то стануть злодіями і розбійниками. А кождо вони в першу чергу граблять? Тебе! Отже давай швидше п'ятдесят пезос, а потім можеш їсти хочби й цілий місяць хліб без ріпи...“

Час-від-часу вибирає Дон Гуртадо в до-

— От який такого електора, який для „Рідної Школи“ чи „Прогресу“ або й для „Звоні“, то „Не плаваймо в чужій річці, не биймо в чужого коня“.

рогу по Еспанії — по більших містах і завжди вертався з повним гаманом.

Раз якось знову вибрався на свою мандрівку. Ідучи поволі лісом понад рікою Гвальян-вір, побачив араба, що сидів серед шляху і грав сам зі собою в шахи.

Відомо, що ніщо не є таке безглузде, як грати з самим собою в шахи. Дон Гуртадо здивований, стримав свого коня і довгий час придивлявся витівці араба. Араб занятий грою, надумувався довго, заки зробив якийсь хід і взагалі не звертав нінащо уваги.

Вкінці Дон Гуртадо не витримав і спитав: — „Хтож твій батько — поклоннику про- рока?“

Араб зробив хід і відповів повагом:

— Батьком моїм є Бен-Муттасен, а мене зовуть Абу Різіам, якщо ти цікавий знати, чейний джавре.

— А щож ти робиш Абу Різіаме, сину Бен-Муттасена?

— Граю в шахи, як бачиш.

— Так сам один?

— Яж не є сам.

— А деж той другий?

— Той, що є всюди. Пан світа, великий

Аллах.

— У-у, то неабиякого маєш противника.

— В кожнім разі справедливого!

— А хто тепер виграє?

— Імовірно я програю. Чи не так? О, ще

один хід і мат. Сьогодні вже не можу грати.

— Чому?

— Бо програв всі гроші.

— Так ти граєш з Аллахом в гроші?

— Авжеж. В цій партії я програв п'ять-

сять золотих.

— Ну, а якжеж ти їх заплатиш Аллахові?

— Звичайно, коли програю, посилаю свої

грібів, які або діля передбачує цей закон на ри до 20 зол. Відні мешканці гір! Як гірко і тямко відібється за них цей закон! Також і другий урядовий проект закону „про нормалізацію водів“ застосує дімаючи відчуті в горах і причини тяжких гірських доріг, на які адірають з наоселення останній гріб, що піде на все, лише не на дорозі.

Может так теперішній уряд і його більшість, яка так дуже турбується про річні аміни законів, не лабула про зміну товещького закону у відношенні до свободи заця, що безкарно обирає чужі деревця в горах і сазах і до пресних хижаків, від котрих мешканці гір мають рік-річно величезні шкоди. Оправедливості немає, щоб рілник дістав за свою шкоду палату в опосіб, як це передбачував товещький закон бупшого союму в Галичині, а який змінено розпорядком п. президента з грудня 1927 р. на шкоду рілникам зато з привілеями для обшарників і любників полювання.

ЗАБОРОНА ХЛІБОРОБСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НА ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЛЯХ.

Я вже згадував, що на Волині і Пільні та на Поліссі забороняється нам організувати наших рілників у рілничому товаристві чи в кооперативах. Старі добрі наші кооперативи тамікають зустріч законові. Маслосоюз не може вийти в Рівному льокало, який по словам влади не загрожував би безпеці життя, а працю в горах між українським населенням, яку започаткувала українська інтелігенція в ділянці рілничої освіти, кооператив та господарської організації, вважають там політикою. Нпр.: приватність до Круга „Сільського Господаря“ вважають протидержавною роботою, а державна поліція гроить українській молоді арештом, вимагаючи на вібрання членів Товариства „Сільський Господар“ дозволу староства.

У скарбовій ділянці уряд видає розпорядки про податкові пільги, однак скарбові уряди поступають інакше. Правда, обшарникам даровано мілони а радці маєткових даних, але інакше це виглядає у хлопському світі. Для прикладу наведе рудський повіт.

Громада Якимчиці має около 200 рілних господарств. Грунтового податку із самоуправління доплатами в там около 2.000 зол. Громада розложена у багнєтій околиці, потерпіла дуже авачно від повежи весною минулого року. Громада внесла прохання до скарбового уряду і скарбової палати у Львові про пересування платності першої рати грунтового податку до осені. У відповіді на це мешканці громади дістали замість 200 аж 900 податкових улімнєв, самі кошти їх були ок. 850 зол. Так виглядають у дійсності полєкції для дрібного рілника, який сплатив за плату першої рати податку на 3 місяці. Той самий податковий уряд не пристосовує того ритору до гр. Лянцкоронського, який від трьох літ не платить громадам, а між ними і громаді Якимчиці, вирівнюючого податку як додату до грунтового податку в хосев громади.

Аллах якогось праведника, що відбере від мене програму суму і роздасть бідним. Це однаково, якби я ці гроші дав самому Аллахові. Думаю, що сьогодні ти є тим післанцем Аллаха. Тому візьми тих п'ятьдесят золотих і роздай бідним.

Невиможно врадований Дон Гуртало подумав, що така гра в шахи — це зовсім праведна розвага. Томуто, коли з далекої мандрівки вдовж і впоперек Еспанії вертався до Кордобі, не оминув ні разу цього шляху і не забував відвідати побожного араба та випитував, чи часом знову не програв.

І знову раз якось справді подибає його, як сидів посередній шляху і з напруженою увагою грає у шахи.

Пристанув біля нього і чекав, поки партія не скінчиться.

— Чи я сьогодні ти програв, Абу Різіяме?
— Сьогодні ні! Сьогодні мені пощастило. Це один хід і Аллах дістане мата.
— Дуже добре. Так ти сьогодні виграв?
— Так виграв від Аллаха п'ятьсот золотих.
— А хтож тобі цю суму виплатить?
— Звичайно, коли Аллах програє, посідає мені якогось праведника, який заплатить мені програму суму. Думаю, що сьогодні ти є тим післанником Аллаха і заплатиш мені п'ятьсот золотих.

При тих словах праведний араб спрямував пістолом в груди переляканого Дон Гуртала, який рад-неред витягує свій гаман з золотом.

— Спасибі — сказав араб, відрахувавши рівно п'ятьсот, а решту віддав назад.

— Абу Різіяме, сину Бен-Муттасена. Аллах вже більше ніколи не пішле мене по відбір виграного!

Переклада О. Бардин.

Кині!

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ
прем'єра Антона Слоніського

Р о д и н а

Кині!

затвердженого палатною владою. Правдоподібно діється це тому, що директор лібр гр. Лянцкоронського є членом повітового відділу в Рудках. Бюджети дотичних громад є дефіцитні а причини невплатення вирівнюючого податку, бо на домагається громадських урядів, щоб стягнути від гр. Лянцкоронського задегний вирівнюючий податок, скарбовий уряд в Рудках в глухий.

Другий факт: Весняна повінь минулого року знищила у висоті 75 відс. дукі і пасовиська, а частинно і орні грунти, в громадах, підложених над Дністром і його допливами, як у Монастирці, Мостах, Святихках, Тершакові. Уряд бачучи критичне положення населення, був змушений прийти а допомогою. Староства обіщало, по думці розпорядку повітства відложити стягання грунтового податку в минулому році і в першій половині 1934 р. тимбільше, що це сьогодні робить старання про поміч на домагаються худоби у знищених громадах. Тимчасем скарбовий уряд в Рудках уже в грудні 1933 р. почав у згаданих громадах стягати податки шляхом екаекції. І так є все й усяди.

Третій приклад: У Комарні на Лівю мешкає півець Михайло Дубецький, який платив точно всякі податки. На нещастя, захворів його жінка, що було причиною незаплатення в речинці решти податків. Він звинив льокаторський податок за роки 1932-33 в сумі около 10 зол. Екзекутор зняв йому для 24 і машини до шиття вартості 200 зол. за задегний податок, яку в дві 26. І. продано за 25 зол. Не помогли просьби Дубецького, що не має нараз і чим заплатити. Просьби розложити йому на рати по 3 зол. тижнево і як першу рату дав останніх 3 зол. Не помогло також і лікарське свідоцтво, що його жінка хвора і що це а ве що інше було причиною невплатення в речинці згаданого податку.

Так виглядають у практиці пільги для селянина й робітника, супроти дійсних пільг для обшарника. Не менші кривди торить наш дрібний рілник через несправедливий вимір еконтингентованого податку, передовсім доходного, маєткового, дорової данини і т. п.

ЯК УКЛАДАЮТЬ І ЗАТВЕРДЖУЮТЬ ГРОМАДСЬКІ БУДЖЕТИ.

Подам ще мале вняснення, як виглядають уложені і затверджені громадські бюджети. Перед уложенням громадського бюджету вийт дістає від повітового відділу еказівки, що крім звичайних позицій має вставити ще кошти на

повітового „Стшельца“, на повітову сторожу на якусь там охорону і т. п. Громадська рада не ухвалює тих позицій. Повітовий видал при розгляданні бюджету дотичної громади зставляє сам ті позиції, в першу чергу на „Стшельца“ напр. 60 зол., на сторожу — 20 зол. і т. д. та доручає громаді ті позиції прийняти. Громада противиться й не хоче прийняти тих позицій і а разі потреби робить відклики до воєвідства. Повітовий видал не зсєртає, навіть на це уваги і а фондів громади, які сам інкасує зі скарбового уряду, винадає неухвалено субвенцію по своїй волі, а громаду лише про це повідомляє. Часом проти подібної поведінки повітового відділу робить громада відклики до воєвідства, але вони всі без відповіді. Часом повітовий видал уживає інших засобів. Коли бачить, що громадська рада не хоче прийняти поставлених пропозицій на річні чужі ціли (тимбільше, що сама має недобори), тоді каже довірочно вігтові або громадському писареві, щоб цього (справленого) бюджету не предкадав до затвердження громадській раді апродовж 14-ти днів, аби тим способом минув законний речілець до внесення відклику. На українські культурні або господарські ціли не вільно признавати фактично ані сотика у бюджеті громади.

Так поступають і то дуже часто ті, які вчать інших шанувати право і бути обктивним. Так виглядає право і безсторонність у практиці.

ХТО ВВОДИТЬ ПОЛІТИКУ ДО РІЛНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

В останньому часі діждалися ми, що радних до примусової Хліборобської Палати у Львові визначають в нашому імені не великі і заслужені українські господарські установи, але фактично неіснуючі, або непрацюючі а рілничстві русофільські організації. Протестуємо проти цього і застерігаємося проти такого ввождення урядом політики до рілничих організацій, а передовсім до львівської Хліборобської Палати.

Противимось також проектові примусової картелізації рілних продуцентів. Досить уже нам непотрібної бюрократії в рілничстві і, що живе нашим коштом! Не туди веде дорога до доброї ціли!

Прощу панів, усе має свої межі, таксамо і терпелівість селянина. Про це слід пам'ятати тим, що мають владу в руках.

Більшовицький наступ у Парижі.

Боротьба партій в Парижі наближується до свого тимчасового рішення. Думері перейняв створення нового уряду при умові, що йому полишать вільну руку щодо розв'язання парламенту та вибору своїх співробітників. Тимчасем здобутком демонстрацій під проводом Союзу Колішніх Воєків а повалення картелю соціалістів та радикалів-соціалістів. З огляду на те, що майбутні вибори по всій правдоподібності принесуть перемогу національним партіям під проводом теперішньої правої опозиції, соціалістичні прихателі Москви разом а комуністами замагаються за всяку ціну використати розбурхані пристрасті вулиці, щоб продовжити розрухи та захопити державну владу у свої руки.

Активність французьких більшовиків, скріплених вигвазами з Німеччини, в останній часі значно зросла в Парижі. „Лавестія“ не дурно хвалиться, що на мітингу, присвяченом десятиліттю смерті Леніна, 24. січня в Парижі було вісім тисяч робітників. Збори відбулися під гаслом „Всі під прапор Леніна і Сталіна! Хай живе СРСР!“ Вечором 7. п. м. комуністична партія

викликала своїх членів на площу Бастилії і тогж самого вечора центр Парижу окружено війком кіосків, запалених комуністами по париських бульварах. А біля сівноті в Гуйлерієвсьім городі поліція розігнала комуністів, що почали вже рити там окопи. В парламенті Леон Блюм вголосив від імені соціалістичної партії заяву, в якій він загрожує „вернутися до робітництва та селянства“, коли уряд по його думці не екаюнає „своїх обов'язків“. Тим часом секретар соціалістичної партії Поль Фор екаликає в „Попюлер“ до утворення спільного фронту соціалістів та комуністів. А більшовицька „Люманіте“ екаликає до дальших маніфестацій на площі Республіки. Сивдикалісти кличуть робітників навіть до генер. страйку. Коли Мануїльський на партійнім з'їзді в Москві, складаючи звіт III. Інтернаціоналу, хвалить жвавість французьких комуністів, то воєв на це справді асазують. Але треба думати, що новий уряд Франції належно оцінить акцію московського уряду в Парижі.

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

Генеральний страйк у Франції.

ПАРИЖ, 13. 2. ПАТ. На основі урядових даних страйкова ситуація аполудне представлялася так, що не всі сивдикалістичні організації послухали еакликів генеральної конфедерації праці. Залізничні функціонують нормально, зато у всіх інших ділянках життя праця зовсім припинилася. Почта, телеграф і телефони страйкували, мавже цілковито, але автоматичні злучи дідали справно.

В муніципальних заведеннях страйк є майже загальний, в металургічних заведеннях Сітроена та інших страйкує 50 проц. робітників.

З Марсєлю повідомляють про заворушення, які були там вчора пополути ввечором. Прийшло до сутички і стрілянини а поліцією, причому демонстрації уставляли з кісєт костюри на вулицях і підпалювали. Асештовано кільканадять

осіб. Також в Ліоні прийшло до гострих сутичок між а поліцією, причому багато демонстратів і поліцистів ранено.

ПАРИЖ, 13. 2. ПАТ. Генеральна конфедерація праці оголосила у вечірніх годинах комунікат, в якому ааапачує, що поверх мілєон осіб відповіло на еаклик та що страйкова демонстрація зовсім удалася.

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ.
на шкільні мундирки, костюми, мужеські убрания та всякі шовки
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. ЗАЛЕСКИ
вул. Галицька Ч. 18.

всього роду матеріали вовняні — та інші
найдешевше в текстильній магазині

„ТАНИЙ СКЛЕП“ — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ,
ГАЛИЦЬКА 8.

Новий французький уряд при роботі.

ПАРИЖ, 13. II. ПАТ. Мін. закорд. справ Барту пропонує кабінетній раді текст відповіді на ноту німецького уряду в справі розброєння, передану 19. січня ц. р. амбасадорові Понсетові.

Після засідання кабінетної ради мін. Барту зложив таку заяву щодо змісту розмови з австрійським послом у Парижі: Я прочитав ноту австрійського уряду про діяльність гітлерівців в Австрії. Відповідь на ноту буде зааробована кабінетною радою. Покищо нічого більше не можу сказати, хочби з куртуазії супроти канцлера Дольфуса. Австрійський уряд має рацію і право звернутися до Союзу Народів. Не наша річ розглядати факти, представлених Австрією, бо це належить до женевської установи.

Фашизм у Норвегії.

„Пті Парізієн“ в передовиці пише про фашизм у Норвегії. Стаття є частиною циклу, в якому Клод Бляшар, спеціальний кореспондент „Пті Парізієна“ досліджує фашистський рух в Європі. Після статті про фашизм у фламандській Бельгії, а передовісім у Голландії перейшов до Скандинавії.

Пишучи про фашистські напрямки в Норвегії автор підкреслює цікавий факт, що італійський фашизм найживіше відбився серед північних германських народів, включаючи сюди й малі балтійські держави. Норвеські фашисти, яких вождом є Квіслінг, ближчі є Гітлерові ніж Муссолініму, лише прийняли назву фашистів. Коли фашизм виходить поза кордони Італії мусить змінюватися. Навіть відзнаки кожних фашистів інші: в Італії лікторські різки, в Німеччині свастика, в Голландії корабель, в Фландрії фламандський лев, в Норвегії — хрест св. Оляфа і т. д.

У Норвегії недавно утворилося кілька фашистських організацій. Є це передовісім національно-соціалістична партія Норвегії, що зветься Норске Насіональ Соціалістике Арбайдерпарті (зовсім на зразок німецької нац. соц. партії). Далі: Федераліанс-Лягет (Ліга Батьківщини), поміркована фашистська організація та вкінці Насіональ-Самлінг (Національна Унія), головою якої є згаданий Квіслінг.

Квіслінг був міністром війни в одному радикальному кабінеті й відомий є як Нансенів співробітник при нагоді організації помочі голодним у СРСР. Був активним старшиною. Квіслінгова партія основана три місяці перед останніми виборами в листопаді м. р., а здобула 28.000 голосів, та наслідком виборчої техніки не здобула ніжного мандату в стортінгу.

Фашизм у Франції.

У Франції зорганізував фашистську партію Марсель Бікар.

Білянс комуністичних демонстрацій.

ПАРИЖ, 13. II. ПАТ. В часі останніх комуністичних демонстрацій 5 поліцаїв тяжко ранено, 27 лекше револьверовими кулями. Загальне число ранених дійшло до 150 осіб. Загальна арештувала 1.214 осіб, з того кільканацятьох чужинців.

А. Пясецький А. С.
КРАКІВ.

Замовлення приймає
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, ЛЬВІВ.

Як і чому роблять Київ столицею України.

„Ізвєстія“ з 26. II. м. м. повідомляють: ВУЦК постановив створити урядову комісію для організації перенесення центральних установ в Харкова до Києва та керування будівництвом в новій столиці Української ССР. Головою комісії є Балицький, його заступником Порайко та Василенко, членами Дубовий, Поляков, Михайлик, Рекис, Шелехес, Карсон, Войцеховський, Коцюбіський, Златопольський, Друкис, Бойко, Туровський.

„З Правобережжя напливають відгуки робітників, колхозників та працюючих осібників, на рішення партії та уряду відносно перенесення столиці. Робітники та колхозники фастівського району зазначають у своїх резолюціях, що перенесення столиці до Києва значно зміцнить політично-господарське значіння Правобережжя, осередку скотарства та плекання буряків. На зборах в Дніпропетровську один робітник заявив: Чим більше аростає добробут колхозників,

тим більше ростуть культурні потреби села, а це вимагає більшого наближення уряду до сільсько-господарських районів.

„Вістка про перенесення столиці до Києва викликала тут хвилю мітіагів та зборів, які перейшли при виїмковій піднесенню та активності. Президент Академії, Богомолець, вказав на засіданні на величезне господарське та політичне значіння історичного акту перенесення столиці“.

Треба справді дивуватися, навіщо було переносити столицю до Харкова, коли Київ так знаменито надається для неї. Справді: причини в ті, що український елемент Києва має бути ослаблений многотисячною хмарою московської бюрократії, а разом з тим має бути удосконалений вианск сільського населення, що вичерпує тут менше з голоду ніж на південно-східній Україні.

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

Домашня війна в Австрії.

ГАРМАТИ І СКОРОСТРІЛИ

ЛЬОНДОН, 13. II. ПАТ. Берлінський кореспондент Райтера повідомляє з Відня, що на основі одержаних вісток у боях, які ведуться в Австрії між соціал-демократами і поліцією та військом, брала теж участь артилерія. Особливо завязаті бої ведуться даліше в Лінці. Соц.-демократичні боївки розпоряджають машинними крісами. Поліційні відділи викинули противника з багатьох точок у місті. На основі останніх вісток до Лінцу прибувають нові групи соц.-демократичних боєників. Підчас заворушень у Лінці вбито 15 осіб, а 60 ранено.

БОЇ В ГРАЦІ.

БЕРЛІН, 13. II. ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє з Відня: У боях, які вели-

Преса — це нині найпевніша зброя у змаганнях народу. Тому кожний український громадянин повинен стати передплатником „Діла“.

ся в Граці та околиці, впало 37 убитих. По стороні війська і жандармерії згинувло 11 осіб, по стороні соц.-демократів 26.

СИТУАЦІЯ В НІМЕЦЬКОМУ ОСВІТЛЕННЮ.

БЕРЛІН, 13. II. ПАТ. З Відня повідомляють, що втрати в нічних боях обчислюють на основі австрійських урядових даних на 20 вбитих і 60 тяжко ранених по урядовому боці. Німецьке Інформаційне Бюро довідується, що втрати далеко більші. Нема даних про втрати марксистів.

В пізніх нічних годинах східний дворець став осередком боїв. Після відкинення соціал-демократами ультимату піддатися, військо ввело до бою з відділами Шуцбунду панцирний потяг і артилерію, яка шрапнелями не давала марксистам дістатися до центру міста. Відділи Шуцбунду відперто знову в обсяг двірця, де вони обсадили залізничні шляхи. Позатим бої йдуть за робітничий дім „Марксгоф“, де військові відділи йдуть приступом, вуличні бої тривають в цілій повні. Також кипить боротьба на периферіях, звідки доходить пальба крісів і скорострілів. Затяжність боїв пояснюють тим, що австрійський уряд не зорієнтувався в повазі ситуації і боєвим, знаменито екаіпованім Шуцбунді, що нараховує багато тисяч людей. Крім того військові відділи на провінції були розпорошені і не могли опанувати заворушень.

У ВІДНІ ШЕ БЮТЬСЯ.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. На провінції панує всюди спокій з виїмком кількох місцевостей в Горішній Австрії. Члени Шуцбунду, виперті з Лінцу, втікли в напрямі чехословацької границі переслідувані військовими відділами. Міські ради в Лінці і Штаєрі розв'язано.

У Відні члени Шуцбунду ставлять ще опір в кількох ділянках на передмістях, як напр. в Отакрінг і Гайлігенштадт, а також довкола міської електрівні. Однак всюди військо і поліція перемагають. Нема сумніву, що опір буде незабаром зломаний. Завязаті бої йдуть довкола електрівні, що має бути незабаром опанована.

Сьогодні появилися часописи, що містять переважно урядові комунікати.

ЗАВОРУШЕННЯ МАЙЖЕ ЗЛІКВІДОВАНІ.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. Ситуація в год. 24. представляється так: Бої на передмістях Відня скінчені. У всіх ділянках столиці панує спокій, тільки в Сімерінгу йдуть ще деінде дрібні сутички поліції з робітниками Шуцбунду. Поліція і військо привернули спокій і лад. Військо і жандармерія звільнили місто Бовк. де кілька

годин мали перевагу соціалісти. В Штаєрі тривають ще заворушення, але влада їх ліквідує. Більшість соціал-демократичних провідників арештовано. Бурмістра м. Відня д-ра Зайца усунено з уряду. Отто Бавер скрився перед поліцією. Урядово подають, що у вчорашніх боях по стороні війська і поліції впало 12 осіб.

ЛОМЛЯТЬ ОПІР СОЦІАЛІСТІВ.

БЕРЛІН, 13. II. ПАТ. Повідомляють сюди з Відня: В год. 2.30 в ночі робітничий дім в ділянці Отакрінг, що був твердинею австрійських соціалістів, здобуто приступом після обстрілу гранатами з гавниць. Штурмовим відділом проводив особисто віцеканцлер майор Фрей. Остаточно дім обсадило військо.

В ночі було чути глухі вибухи гранат, що вдаряли в мури будинку „Марксгоф“ при Гайлігенштадтерштрассе. В ділянці Отакрінг робітники змістили на даху комплексу громадських будинків машинний кріс. Урядове військо стрілами артилерії розбило ту позицію.

В околиці східного двірця комунікація відновлена. На залізничному шляху, що переходить робітничу ділянцю Сімерінг, бороняться ще робітничі відділи. Ліквідаційна акція поступає вперед.

БАВЕР І ДОЙТШЕ ВТІКЛИ ЗА ГРАНИЦЮ.

БЕРЛІН, 13. II. ПАТ. Урядовий комунікат з Відня подає, що провідники соц.-демократичної партії Отто Бавер і Дойтше втікли за границю.

З наказу міністра освіти всі народні, середні і вищі школи сьогодні замкнені. Шкільній молоді не вільно виходити на вулиці.

ДОЛЬФУС СПАСИТЕЛЕМ АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. Австрійський міністер освіти д-р Шушнінг виголосив в год. 22 до радлі довшу промову, в якій подякував поліції, війську та всім органам безпеки за допомогу в приверненні ладу і порядку у Відні. Міністер зазначив, що уряд є вповні паном ситуації, і назвав канцлера Дольфуса спасителем Австрії.

ГІТЛЕРІВЦІ ЗАПОВІДАЮТЬ ПОВАЛЕННЯ ДОЛЬФУСА.

БЕРЛІН, 13. II. ПАТ. Управа австрійської націонал-соціалістичної партії з осідком у Міхені оголошує в справі вчорашніх подій в Австрії офіційну енуціяцію, в якій вину за викликання заворушень складає на хн. Штаєрберга і деякі християнсько-супільні кола, що хочаби усунути австрійську конституцію і проголосити диктатуру Гаймвери, довели до вибуху кривавих боїв у Відні, Лінцу та інших місцевостях. Наслідком того, сказано даліше у вдовзі, показалося ціле божевілля політики уряду, який позбавлений всякого опєрти в народі і вдержуючись тільки на збройній перемогі та на платних ватагах, переслідує від кількох місяців і гнобить націонал-соціалістичну партію, що є найсильнішим і наймогутнішим національним рухом в Австрії. Націонал-соціалістичний рух відкидає солідарність зі соціал-демократією чи там зв'язки з нею, але те становище не перешкоджує їм даліше поборювати всякими способами уряд Дольфуса, щоб поваливши що шкідливу для народу і держави систему, створити умовини для нової організації Австрії, яка відповідала б справжній волі народу.

.....
ГАЛАНТЕРІЯ ЖІНОЧЯ І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКИМ
ВИБОРІ — ПО ЦІНАХ ДУЖЕ НИЗЬКИХ. — Поручає
Ф. МА ЗІГМУНТ ЗАЛЕСКИЙ
Ботінів ч. 4.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. Ситуація сьогодні до полудня: В Лінцу знаходиться вже особовий двірцевий в'їзд урядових військ, що відчиняють тепер торговельний в'їзд. У Штаер збили директора фабрики. Військо і гаймвера під пров. ки. Штаермберг нацифікують місто. Становища Шунбунду в місті Брук острівно гарматним вогнем, опісля військо взяло їх атакою й обсадило. В Кантенбергу обсадили члени Шунбунду команду жандармерії і виставили в її війнах скоростріли. На допомогу поліції йдуть відділи військ. У Грау вже спокійно. Допомоговий корпус і військо стоять даліше у поготові. В Юденбургу військо добуло атакою соціалістичні барикади. У Ст. Пельтен марксиста захопили літочку захоронку, звідки їх вибили.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. Відділи Шунбунду борються ще в дільниці Гайлігенштадт, у Сімерінгу і Фльорісдорфі. Вони мають скоростріли і ручні гранати. Щоби зліквідувати ці добре озброєні відділи, вислано в ті дільниці артилерію. В Оттакрінгу скінчено боротьбу. Уряд опанував вже ситуацію. Генеральний страйк зладено. Електрика, газівня, водотяги і телефони працюють нормально. Підчас боротьби арештовано 100 членів Шунбунду, з яких більшість стане перед нагним судом. Урядовий комунікат повідомляє, що є жертви, але не каже, скільки їх.

ОСТАНКИ БОРОТЬБИ.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. У дільниці Гайлігенштадт острілює артилерія комплекс будинків „Марксгоф“. Окружені відділи Шунбунду борються вогнем скорострілів. В год. 11.30 чути у Відні голосні гарматні постріли.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. Аг. Райтера повідомляє: Соціал-демократи ставлять даліше у столи-

ці розпучливий опротив військовим відділам і поліції. З обох сторін повідомляють про понажні втрати. Досі військо, революціонери і поліція втратили близько 100 людей. На ратуші об'явив владу комісар поліції. В год. 11.30 зайняли з офіційних джерел, що уряд планує над ситуацією. Соціал-демократи, що відповідалимуть перед нагним судом, арештують масово даліше. З Лінцу повідомляють, що положення соц-демократів в розпучливе. Влада домагає, що долоудні бовні відділи соціал-демократів будуть примушені віддатися без ніяких умовин.

БЕРЛІН, 13. II. ПАТ. Стал з 11. год. передполуднем виглядав так: Поліція й військо обсадили робітничий дім в Отакрінгу. В інших частинах тієї дільниці закипіли знову бої. Біля комплексу міських будинків для незвичайно заважати бій. Підчас очищення вулиць дільниці Фльорісдорф збили 10 поліціянтів з сотником на чолі. Військо пустило там в рух панцирні авта. Соц-демократи забарикадувалися в одній міській будівлі обсадили кілька таких будівель у дільниці Майдлінг й електрику Отакрінгу. Військову обсаду там оточили й обстрілюють. У Вімерінгу військо просувається наперед. Шунбунд добув знову різню Ст. Макса.

За вітками з Лінцу, бої ла т. зв. Фраєрбергу закипіли знову. В Тиролі проголошено військовий стан. В год. 12.45, за дотепершніми підсумками, відставлено до лічби в Лінцу 24 трупи і 72 важко ранені особи.

ВІДЕНЬ, 13. II. ПАТ. Новоіменованний уряд, комісар Відля, 6. мін. Шмід, почав сьогодні урядовання.

БЕРЛІН, 13. II. ПАТ. Кількість жертв віденських подій доходить за останніми підсумками, до 35 вбитих і 170 ранених.

3 українського життя у Львові.

ПРОСФОРА ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ“ В ЗНЕСІННІ НОВІМ.

В цілій низці просфор львівських товариств на окрему увагу заслугоє просфора, влаштована читальня „Просвіти“ у Знесінні Новім у неділю 11. II. Це було свято, що з'єднало всіх свідомих громадян(ок) того передмістя, які можуть послужити прикладом всім іншим передмістям Львова, бо тепер, у таких тяжких часах, беруться вони не тільки до будови церков, але й відчиняють з новим шкільним роком першу класу прив. нар. школи „Р. III“.

Просфору поблагословив тамошній завістатель і ширий нар. робітник о. Харина, що вголосив при цій нагоді гарну промову про вагу того свята. Дещо пізніше прибув на просфору Преосв. Будка (просто з просфори на Городецькому передмісті), що вголосив довшу промову, навіяну глибокою любов'ю до українського народу і його церкви. Після того промови представник Ред. „Діла“ д-р Ів. Німчук, що говорив про національно-віроісповідні справи у Львові та бажав успіху метким знесінцям у їх праці. Крім того промовляв п. А. Добржанський про вагу рідної школи спеціально для того передмістя і п. Василь Шевчук, що вів гостей та всіх учасників, яких зібралося до 150.

Підчас свята співав прегарно міш. хор у супроводі добре вишколеної мандолінової оркестри під диригентурою п. Миланівського. І цей хор, і оркестра, і окремий хор жіночий внесли у свято багато оживлення. Підчас свята переведено збірку на потреби Кружка „Р. III“.

ПРОСФОРА КРУЖКА „РІДНОЇ ШКОЛИ“ НА ЛИЧАКОВІ.

Незвичайно мила була теж просфора, влаштована Кружком „Рідної Школи“ на Личакові, при допомозі Союзу Українок тієї дільниці, що відбулася в домі „Р. III“ при вул. Крупарська. У прегарно прибраній салі засіло за сто-

ли яких 100 гостей, серед них священики, представники установ і преси. Після посвячення просфори о. прат. Куницький побажав присутнім староукраїнським звичаєм всякого добра, а тоді господарі просфори внесли традиційні українські святковечірні страви: борщ, голубці, дутю й пампушки. Серед промов, які вголосили голова „Р. III“ проф. І. Галушинський, д-р М. Паньчишин, проф. Домбровський, п. Кабарівський, ред. А. Курдилик, студ. Домбровський і п. Савойкова, та в яких обмірковувалися актуальні справи наших днів і личківської української громади, під спів хору й на дружній гутірці гості заснідали допіва вечором. Приємною несподіванкою на цьому вечорі був виступ молодого бандуриста п. Клевчущого, що орудує добрим голосом і витиснув своїми думами та піснями при бандурі неодику сліву на віл. На просфорі айбрано за потреби місцевого кружка „Р. III“ кільканадцять золотих. (—)

ПРОСФОРА КРУЖКА „РІДНОЇ ШКОЛИ“ НА ГОРОДЕЦЬКІМ.

Таке саме широродишне свято було й на Городецькмі, де Кружок „Рідної Школи“ влаштував традиційним звичаєм у домі чнт. „Просвіти“. На просфору прибуло близько 200 осіб, що при гостинно заставлених столах, за сердечній гутірці провели цей вечір, як кожного року, весело і радісно. Просфору благословив еп. Будка, що й промовляв першим до вібраних на салі. За ним чергою говорили о. прат. Куницький, д-р Боцюрків, п. Лев Ясичук, дир. Похмурський, п. Козницький і представник молоді. Всі промови були нахилані журбою за долю городецького передмістя, як бастіону Львова, намічували пляни далішої роботи й закликали громадян до активнішої праці. Багато чару внесли у вечір колядки, що їх співала ціла салі та оркестра т-ва „Волі“, яка прибула на це свято і відіграла теж звичайні колядки. Просфора протягнулася до пізньої ночі.

народні і 11 за тему українських агрономічних справ і дрібна хроніка.

Як не агроном, звертає увагу на економічний матеріал, що вийшов до першого числа. До нього треба передовсім зарахувати дві статті: Т. Коструби „З новіших дослідів над економічною історією України“ і д-ра І. Витановича „Про потребу сусп.-екон. монографічних описів“. Обі статті — не бібліографічні нариси, написані живо і — як на короткий їх розмір і на наші обставини (брак доступу до багатьох радянських видавць) основно. Після прочитання нарисів п. Коструби, агадуємо його сумні слова на початку статті: „Ми таки й досі не маємо повного огляду економічної історії України“. Д-р Витанович слушно звертає увагу на замедлені наші сусп.-економічні монографічні студії, хоч наші сільські інтелігенти могли чимало в тому напрямі зробити. Як апазок слугжити може о. Явонич-

кий, що дав цілу збірку праць про село Мшанець, старосамбірського повіту. — Майже економічною статтею можна вважати теж працю проф. К. Мацієвича „Громадська агрономія та плинне господарство“. Присвячуючи багато місця модній тепер „плянності“ в господарстві, автор вказує на те, що громадська агрономія давно засвоїла собі „плянність“ і радить усім визнавати „плянності ідеї“ познано митись з тим, що досі зробила в цьому напрямі суспільна агрономія.

Людина, зацікавлена економією, найде чимало цікавого для себе також у відділі „рефератів та рецензій“. За браком місця не вичислюю обговореної там економічної літератури, відсилаючи цікавих до „У. А. Вістника“, який заслугоє на те, аби його прочитати.

Іжк. В. Несторонич.

ВИСТУПИВ ІЗ СОЦ. ПАРТІ.

ПАРИЖ, 13. II. ПАТ. Деп. Рено вислав до ген. секретаріату соціалістичної партії у Франції листа, в якому звідомляє, що виступає в партії з причини ставовища групи супроти Думогового уряду.

НАСТУП НА ВЯЗНИЦЮ.

ПАРИЖ, 13. II. ПАТ. У Міжній торба навісфестантів оточила вчора тюремний будинок. У сутичці з поліцією демонстранти зживали каміння. Багато людей було ранених, у цьому мілких поліцаїв.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ УСТУПАЄ?

„Ль Ордре“ приніс сенсаційну вістку, що президент Лебрен наслідком останніх подій дуже підупав на здоров'ю. В політичних колах кажуть навіть, що треба сподіватися кризи на становищі голови Франції. Виступ президента палати депутатів Буйсона зі соц. партії лучать із можливістю кризи в Елізейській Палаті.

Міністр Бек у Москві.

МОСКВА, 13. II. ПАТ. Нині рано приїхав до столиці СРСР міністр Бек із жінкою в товаристві директора кабінету Дембського, радника м-ства Балінського, пачального редактора ПАТ-а Обарського, ред. агенції „Іскра“ Вестермана та спец. кореспондента „Експресу Порованого“ Сиручки. На двірці витали міністра комісар закордонних справ Ліванов із жінкою, члени колегії комісаріату закордонних справ Крестинський, Стомоняков і Ралек, голова вик. комітету московського району Камінський, віцепрезидент московського союзу Крестин, військовий командант Москви Корк, керманіч західного департаменту комісаріату закордонних справ Березов, шеф дипломатичного протоколу Флорінський, члени польського посольства під проводом мін. Лукасевича, вищі службовці комісаріату закордонних справ і багато представників більшовицької і закордонної преси. На перові двірця усталений був почесний відділ. Після відіграння оркестром польського нац. гимну комісар Ліванов привітав мін. Бека в імені більшовицького уряду.

З відчитової салі.

Проф. д-р М. Чубатий: „Роля унії в житті української нації“.

На цю тему вголосив у миз. залі в серії львівських академічних вечорів реферат проф. д-р Микола Чубатий у бітвом набитій салі „Української Бесіди“. Цей реферат викликає справді велике зацікавлення аудиторії і спричинив живий обмін думок між присутніми.

Референт подав на вступі характеристику двох культур: грецько-византийської і римської підносячи цінності одної і другої. А саме: у першій красу, замислування до філософії, мистецтва і т. д., у другій: право й таку організацію, що в сумі дають нації силу. Коротко: Охід — це краса, Захід сила.

На Україну впливали обі ті культури різними шляхами й засобами. І хоч за Володимиром Бел. перевагу дістала у нас культура византийська, то проте культура римська, західна все була сильна на наших землях. Референт перейшов ріжні етапи перехрещування обох культур, ілюструючи це прикладами.

Коли пізніше прийшло до відокремлення московської православної церкви і взагалі Москви, то українська церква стала наближатись дуже виразно до західної Європи; зате московська церква приймає євразійський характер, ворожий Європі і взагалі Заходові. Серед таких відносин ідуть у нас і реальні унійні змагання. Референт спинився при цій нагоді на відносинах римо-кат. церкви та українських землях до цієї унії в одного та московського православ'я з другого боку, стверджуючи, що обі ті церковні організації ставились до унії несприятливо.

3 нових видань.

УКРАЇНСЬКИЙ АГРОНОМІЧНИЙ ВІСНИК, чвертьрічник, книжка і за 1934 рік, ст. 106, ціна 3 зол.

Поява цього журналу є ще одним доказом рідколюбства наших агрономів, доклаом їх бажання у службі сільсько-господарській культурі не відставати від нових осягів цивілізованого світу, азамитись з усім, що поглибити може знання професійного діла, вести дослідів над потребами „лашої агрономії“ і реструвати невбогі вже її осяги.

Перша книжка чвертьрічника „У. А. В.“ редагована Іжк. Храпливим просто аразково. На 106 сторінок поміщено масу матеріалу. І там: 12 статей, 13 рецензій на нові книжкові появи (такий багатий огляд літератури рідкість у наших жовнах!), 7 рефератів на теми між-

Якщо бажаєте жити життям культурної людини, якщо вважаєте себе членом європейської сім'ї народів, то мусите читати щодня газету. Колиж вам за тяжко платити передплату за „Діло" самому, то зложіться до спілки зі своїм сусідом. Тільки не відкладайте тої справи на пізніше, але зараз виплатіть передплату!

В окремому розділі змалював референт вальори унії. На його думку унія могла була остатись як означена церковна індивідуальність з визначеними власними рисами: зі східною обрядовою культурою, але з організацією і догматикою західної церкви. З огляду на натиск польського римо-католика костела зі заходу і Москви з півночі така форма церковного життя найбільше відповідала українському народові, тому на Україні й Білорусі унія ідея походила все найбільше спочуття. Вона відділяла і українців і білорусів від Польщі і від Москви.

Щодо Берестейської Унії (1596), то вона виросла з koniecznosti, з самої української церкви. Вона отворила перед українським народом грандіозні плани й можливості, та дуже часто самі українці (козаки) унеможливили реалізацію тих планів сучасної української еліти зломом зєдинення з Римом і незєдинення, що тої єдності бажали. Хмельниччина у своїм кінцевім висліді штовхнула нашу зєдинену церкву в напрямі польонізації, незєдинену в напрямі обмосковлення. По упадку Польщі Росія знищила не тільки незєдинену українську церкву, але й зєдинену, як остов українського й білоруського сепаратизму.

Під кінець референт вказав на конструктивні вартости української католическої церкви в Галичині та висказав переконання, що тільки вона в силі виховати всіх українців у бажанім для нас напрямі. З огляду на велике зацікавлення унійною проблемою в цілій західній Європі на випадок, якби упали більшовики, ця справа може набрати дуже живої актуальности.

Отже в найкоротших рисах зміст реферату д-ра М. Чубатого, по закінченні якого розвинулась жива дискусія, в якій забирали слово: д-р І. Копач (Львів), д-р Мінко, студ. Мацьків і студ. Мельничук (Волиняк). Відповівши усім коротко референт. Отримав і замкнув сходивши ректор д-р П. Сліпий, що висказав і від себе цінний погляд на вартість обох культур у житті українського народу.

Дуже бажано, аби проф. Чубатий обіхав зі своїм рефератом принайменше всі більші галицькі осередки.

3 організаційного руху.

ПОВІТОВА НАРАДА УНДО В НАДВІРНИЙ.

Дня 4. лютого ц. р. відбулася у Надвірній селищана повіт. Комітетом УНДО нарада представників сіл надвірнянського повіту, в якій взяли участь представники всіх сіл повіту у числі понад 100. Про самоуправний громадський закон реферував д-р *Николайчук Микола*, про організаційні справи та потребу приготування до виборів *носил Юра Чукур*.

Учасники зборів виказали велике зацікавлення недалекими виборами до самоуправних установ та звертались до референтів за ближчими поясненнями і в справі майбутнього виборчого регуляміну, якого підстави також докладно обговорено.

3 КАРНАВАЛУ.

ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ МЕДИКІВ.

Дня 10. лютого в залах Народного Дому відбулись великі вечери медиків, безперечно одна з найбільших атракцій цьогорічного карнавалу. Дуже добрим поміслом було винаймання входу і гардероби театру Ріжнородностей, що значно поширило місце для забави і дало змогу всім учасникам вигідно влягтись. В цей спосіб можна було оминати звичайного у нас тиску на попередніх забавах в цих самих залах.

Забава в цих залах при двох оркестрах почалася традиційною коломийкою і трепала до саміського ранку в незвичайно милій атмосфері, який піддержував добірний і дуже дешевий буфет. Небуденною в теперішніх часах появою було те, що на вечерини було численно заступлене старше громадянство. Бачили ми там представників наших установ, майже всіх українських лікарів зі Львова з д-ром Панчишиним і д-ром Бурачинським, багато лікарів зпова Львова та взагалі численну, дуже добіру публіку.

Це були безперечно перші вечерини в цьогорічному карнавалі, що були справжніми вечеринями, де бавились і старші і молоді. Ця забава полишила в учасників дуже милий спомин. Здається тако забава вже скоро не буде.

Учасник.

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ** в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС. 10782—3

— **Робітня футер** Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16, II. пов. Тел. 54-46.

— **Магазин постелі** Р. Джала, Львів, Хоружина 5, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матраци по 7 зол. 524 43-100

— **Чи Ви читали вже книжку** Г. Шлягана в гарному перекладі В. Лімниченка п. н. „Ти й вона“. Критика признала видання цієї книжки за епохальну пошту. Ціна 1.20 зол., порто 25 сот. Замовляти по адресі: „Марійське Т-во Молоді“ — Львів, Сикстуська 39а, скринька пошт. 108. 1069 2-2

— **До Впов. Передплатників „Діла“.** Адміністрація „Діла“ починає друк нових адрес для передплатників, тому просить усіх, що мають якісь бажання щодо поправки своїх адрес, повідомити про це Адміністрацію негайно. ?

— **Византия й Україна** — їх взаємноти у житті й культурі. Під цим наголовком вийде в серії академічних вечорів реферат проф. д-р Волод. Залозецький в найближчу неділю 18. п. м. в залі „Української Бесіди“. Реферат буде ілюстрований світлинами. Початок: год. 6. веч.

— **Тиф і одра в Тернопільщині.** На основі переведеної статистики заразливих недуг на терені тернопільського воєводства встановлено 16 випадків плямистого тифу і 79 випадків (в одному тижні) одри, з того один смертельний.

— **Озброєні поштової.** В найближчому часі будуть оголошені нові службові приписи для поштових службовців. Листоноші можуть на основі тих приписів носити коротку палку зброю і робити з неї вжиток, якщо будуть загрожені в сповнюванні своїх службових обов'язків, а саме при доручуванні грошей та цінних посилок. Крім револьверів можуть мати гумові палки та алярмові свиставки. Також інші поштові службовці, оскільки будуть робити охоронну службу в поштових будинках або амбулясах, можуть носити коротку палку зброю, а навіть кріси. Поштовий службовець зі зброєю підлягатиме спеціальним приписам і контролю урядових поштових урядів.

— **Засуджена комуністка.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові станула 22-літня Естера Шапіра під замітом комуністичної діяльності з доручення КПЗУ. Засуджено її на 15 місяців в'язниці з зачисленням слідчого арешту.

— **Арештування адвоката.** Як повідомляють польські часописи, в Самборі арештовано з наказу слідчого судді Гана адвоката д-ра Василя Кіцулу під замітом зловживань з депозитами своїх клієнтів. Після триденного арешту випущено його на волю за кавцією, однак до додержання ведуться далше.

— **Резервати природи на Поділлі.** А. Бохенський, власник маєтку Пониква в бродському повіті встановив резерват біля Гутиска з поверхнею несповна 25 га. Резерват обіймає фантастично різьблені скали і буковий ліс на узгір'ю Триніжок, де в поганських часах був святий гай. Менший резерват, з поверхнею 14 га, створено на сусіднім горбку Збараж. Крім того твориться шкільний резерват в гірському пасмі Медоборах на схід від Тернополя. Резерват має обняти мальовану групу скал на терені громади Стрийка, покриту степовою рослинністю та останками степової фауни.

— **Туберкульозний зїзд Радянської України.** 31-го січня відкрили в Одесі „всеукраїнський туберкульозний зїзд“, в якому взяло участь 700 спеціалістів. Найбільше делегатів приїхало з Москви — 135, між ними найбільші авторитети Гольцман, Кісель, Рубінштайн, Єфімов. При кінці цього року відбудеться другий такий зїзд, уже весесівський.

— **Смерть автора „Поташа і Перламутра“.** В одному малому американському місті стейту Коннектикута помер Монтегі Глясе, автор відомої комедії „Поташ і Перламутр“, що обіхала весь світ і досі має величезний успіх, навіть у фільмі. Глясе жид родом із Манчестера, що зналку вийшов в Америку і приготувався до адвокатської кар'єри. Раз написав він веселе оповідання з жидівського життя і воно мало величезний успіх. Від 1910 року почав він друкувати постійно гумористичні оповідання, де головними героями була пара приятелів Поташ і Перламуттер.

— **Ще про львівського опиря.** Як досі — польська преса далше цікавиться львівським опирем, Цибульським. Експертиза виказала уже безсумнівно, що Шефівну він не отруїв, а вбив. Досліді над його ментальністю теж уже кінчається і мабуть вже під кінець цього тижня стане він під наглядом судом, обвинувачений за злочин з 225 та 168 § (вбивство і зневага тлінних останків). Якщо до 24. п. м. не скінчилося в його справі слідство, він відповідатиме перед звичайним судом присяжних.

До цивільних вісток у зв'язку з вбивством треба зазначити й те, що чеська поліція почала підозрювати його у подібному вбивстві, що сталося минулого року у Братиславі в якого жертвою стала вулична дівчина Вранська. В тій справі поліція просить ствердити, чи Цибульський не знаходився в літі нелегально на Чехословаччині. З другого боку один краківський часопис ставить гіпотезу, що Цибульський міг вбити і Люсю Зерембівну, за вбивство якої присуджено Горганову, бо він справді видався часом до Брухович з вуличними лічачами і навіть розпитував про жінок в цій оселі. Ще цікавіша є остання вістка, нібито на Цибульським не нашли ніяких слідів ран та що психіатри визнавали його нормальним, тобто за свій злочин він відповідає вповні. Похорони жертви львівського опиря відбулися тільки при участі родини в мин. понеділок вранці. Її похоронили на Янівському кладовищі.

— **Львівська хроніка.** У Львові арештовано комівояжера з Угнюва Н. Базешеса, який з доручення трьох угнівських купців зайнясав на львівській збіжній біржі 5.500 зол., гроші ті сховав, а описав повідомив поліцію, що його обікрали. — Палерову фірму Шекс і Штальцель обікрали злодії на шкоду 2.970 зол.

— **Краєва хроніка.** На весіллі у господаря Климчака у Суховалі пов. Городок 21-літній парубок Михайло Нарцала пробив ножем шаліда без руки Осипа Гвіздалу з Конопини і перерізав йому горло, убиваючи на місці. Присутні на весіллі гості хотіли злізнути дубову губу, але поліція визволила його з рук розарених людей і відставила до слідчого арешту в Городку. — В часі сварки за маєток 34-літній Семко Мазурек з Липник пов. Жовква ударив костюмом по голові свого вітчима Гриця Берка, який втратив свідомість і перевезений до шпиталю помер. Мазурка арештували. — На пів року в'язниці присудив львівський суд якогось Вронського і на 4 міс. його товариша Гаймбергера, що під покривкою „Братів Доброї Смерти“ довгий час мантили від людей гроші, послуговуючись підробленими легітиміаціями. — В Угерську б. Борислава виверчено нову шахту „Польміну“, що дає 100 куб. м. газу на хвилину. Догодуються, що в проложенні шахти повинно знаходитися велике озоро нафти. — 10. п. м. занотовано в Польщі 404.029 безробітних, тобто 2.127 більше, п. мин. тижня. — У Варшаві застрівся 13-літній Фр. Остшенецький, лякаючись іспиту до 7. гімназії, який мав на днях відбутися.

— **У братніх обіймах під поїзд.** Два безробітні с. Нова Весь на Шлеську, К. Нанда і 24-літній Г. Ромпель, що надаремне шукали будь-якої праці, не хотіли бути довше тягарем родині і вирішили спільно наложити на себе руку. Не маючи зброї, пішли на залізничний шлях і в менті, коли надїздив поїзд, кинулись, обіймившись міцно, під його колеса. Локомотив рознесла їх тіла на шматки.

— **Хоче, щоби жінка платила йому.** Альфонс де Мартель, директор у Шикаго, що тепер опинився без праці, пішов на оперу „Турандот“. Тут довідався, що його жінка, з якою розійшовся до половини, а якій має платити на прожиток, має заняття в опері як співачка з платнею сто доларів тижнево. Мартель прийшов до суду зі своїм правним заступцем і зажадав, щоби йому признали повний розвід, щоби міг дозаятисся на прожиток 35 доларів тижнево. Суддя віддав паню Мартелєву до суду, їй прийдеться платити своєму бувшому безробітному чоловікові на прожиток.

— **Купив собі місто, ще захотів вулицю.** З початком цього року англієць Роберт Бел купив у Чіле всеняке місто, з усіми домами, готелями, церквами та залізницями. Потім приятель Бел із цілою армією робітників і приїхав, зав місто збудити. Розібрали все до чиста, кожну дошку, кожну віконницю та відправили на південь до Чіле, де будуть будинки, однак будівельного матеріалу не достало. Приїз ті го матеріалу заборонений, тому матеріал того англієця прийняв радо й купували. Помало й певно зникало місто під руками своїх мешкителів. Бела прозвали „чоловіком, який знищує місто“. Та Бел дуже підприємчивий. Тепер хоче винайняти собі вулиця Гран Путава в північно-західному Чіле. Каже, що вулиця мусить мати в собі верстви дорогіших металів і творить синдикат для вихиснування тих металів.

— **Коран у радіо.** З цим почав Альжир. Від тоді збільшилося число могомеланських радіослухачів. Тепер теж і в Єгипті постановили починати щоденні радіопрограми відягом із корану.

— **Жінка дяком.** В селі Дебре на Мазешині вибрала кальвінська віроісповідна громада за дяка учительку Розалію Барна. Це перший випадок на Мазешині, що жінка буде дяком.

— Панахида за вбиті на війні тварини. Як повідомляє англійська преса, в одній святині в Оссакі відбулася з наказу влади зворушлива відправа — панахида за домашні тварини, що загинули у світовій війні. Ціла святиня була оздоблена квітами. На відправу прийшли учні всіх бучайських шкіл із учителями, делегації військової й цивільної влади та патріотичних союзів. Біля вівтаря стояло 25 живих коней, 6 військових псів і клітки з 700 голубами, бо стільки їх втратила за офіційними підрахунками японська армія у світовій війні. На відправі співав хор спеціальні жалюбні пісні, а рідня небіжчиків, зокрема пси, стояли мовчки — ніби розуміли справді, за кого це панахида.

— Дрібні вістки. Король європейських циган, Кекс, обіздить тепер циганські громади й веде пропаганду за тим, щоб цигани переселилися на один з африканських островів і створили там свою державу. — У Квіленді (стейт Огайо) вибудовано лічницю для хорих на цукрову недугу, яка має вигляд квілі. — Як виказує остання статистика, в Чехословаччині є 3,300,000 парубків; з того 2,200,000 менше як 24, а 16,654 більше як 65 літ. — На лінії Прага-Будапешт заводять у перше електрично ogrіті вагони в поспішних поїздах. — В Москві відбулася з нагоди 17 конгресу компартії дефіляда, в якій взяло участь 20,000 вояків і 600 танків. — У Мальме (Швеція) завалив вихор фабричний комін, що падаючи, вбив 3 особи. — Директор Корол. Клубу Автомобілістів в Будапешті, Дегти, отруївся, бо лікарі заявили йому, що він недокровний і не може їздити автомобілем. — У Корк (Каліфорнія) загинув найстарший і найбільший слон світу: мав 92 роки й важив 5 тон.

— Низькі накладні американської преси. Загалом думають, що американська преса має невичайно високі накладні. Тимчасом статистика 1893 шоденників Америки, що вийшла нещодавно друком, виказує, що в тій країні є: 145 щоденників, які мають наклад більш як 50 тис., 181 — наклад 25—50 тис., 283 — наклад 10—25 тис., і 1334 — наклад менше як 10 тис. Загалом виходило у Зед. Державах 360 щоденників щоденних і 1533 вечірніх, що мали наклад: всі занкові 13,719,382, вечірні — 22,696,297. (—)

— Стромболі вибухає. У зв'язку з останніми землетрусами на Середземному Морі та в Альбанії повідомляють про сильний вибух вулкану Стромболі на Ліпарійських островах. Серед гучу вулкан вивдає густі хмари диму, пожели та лави, що стікає широкою струєю в долину. Влада наказала евакуацію сусідніх осель.

— Зізд Романових. У Сен Брія (Франція) в якому перебуває претендент до російського престолу вел. кн. Кирило Володимирович, відбудеться у найближчих днях, з нагоди того, що син вел. кн. Кирила, вел. кн. Володимир Кирилович, якого російські монархісти вважають майбутнім наслідником російського престолу, скінчить 16 літ — зізд родини Романових. За статутом династії Романових члени її вважаються повнолітними, коли скінчать 16 літ. В Сен Брія зберуться ті з вел. російських князів, що визнають права вел. кн. Кирила до російського престолу, тобто вел. кн. Дмитро Павлович, що оженившись з американкою, зрікся всіх прав до престолу та син вел. кн. Олександр Михайлович, що вмер мин. року у Франції й за жінку мав вел. кн. Ксенію, рідну сестру Миколи II.

3 судової салі.

ЗАСУД СВЯЩЕНИКІВ ЗА ЧОРНІ РИЗИ.

В окружному суді у Тернополі (окр. суддя Мешковський) відбувся в понеділок 5. лютого ц. р. карно-адміністративна розправа проти 70-літнього пароха з Добривод, повіт Збараж, о. Онуфрія Чубатого, котрого староство у Збаражі укарало гривною у висоті триста золотих, а на випадок нестягальності семиденним арештом за проступок зі статті 18. права про проступки (демонстраційно на публичному місці виявлена нехитість і легковажність польської держави). Цього проступку на думку староства о. Онуфрія Чубатий допустився тим, що дня 11. листопада 1933 р., як у роковини 15-ліття відраджень Польщі, відправив богослуження у церкві в Добриводах у чорних ризах. Присуду староства о. Он. Чубатий не прийняв тому відбувся в окружному суді у Тернополі агадана вище розправа. Обвинувачений з причини старості і недуги на розправі не явився і не присутнього боронив пос. д-р Степан Баран.

Обв. о. Чубатий боронився тим, що згадав того дня відправляв заупокійну Службу Божу, котру на цей день ще давніше закликав Степан Попович з Новинів, а ніхто урядово не поминав його — що ствердив вітні Степан Скакула під присягою в суді — що треба відпра-

вити тогож дня богослуження в наміренні Польщі. Тільки вчором на день передтим притався його радний Володимир Маринівський, коли наступного дня буде Служба Божа, не згадуючи нічого про якийсь доручення староства. Зрештою згідно з постановою восьмої статті конкордату не мав обов'язку в день 11. листопада 1933 р. змінювати намірення Служби Божої, як про це рішив ще в 1928 р. греко-кат. Митр. Ординаріат у Львові своїм розпорядком до всіх підчинених собі священників з 3. лист. 1928 ч. 9888. Про це повідомив староство місцевий управитель школи Андей Пронкевич. Окр. суд потвердив оречення староства в цілості; оборонець д-р Ст. Баран зголоснив проти присуду касацію до Найвищого Суду.

Тогож дня перед тим самим суддею відбулася друга карно-адміністративна розправа проти о. Яреми Онуферка, завідателя парохії в Кривім, пов. Скалат, котрого староство в Скалаті теж за відправу Служби Божої у чорних ризах дня 11. листопада 1933 в церкві у Кривім укарало гривною сто золотих чи пак двоєденним арештом за проступок зі статті 18. права про проступки. Засуджений присуду не прийняв і відкликався до окружного суду в Тернополі. На розправі у суді боронився тим, що на день 11. листопада 1933 р. припадали заупокійні дні і він мусів відправити заупокійну Службу Божу. Іншої Служби Божої на цей день ніхто не замовляв і тільки день перед тим місцевий управитель школи Казимир Лісковацький пи-

тався його, коли наступного дня відправити Службу Божу, бо хоче прийти до церкви зі шкільними дітьми. Староство в Скалаті — як це воно само ствердило на письмі — не видає у тій справі ніякого окремого розпорядку. Зрештою на свою оборону покликався обвинувачений на постанову восьмої статті конкордату, на розпорядок гр. кат. Митр. Ординаріату у Львові з 3. листопада 1928 ч. 9888 і на окреме письмо тогож Ординаріату у нинішній його справі з 23. грудня 1933 до ч. 15,586/Шк. Окружний суддя Мешковський відкинув усі дотичні внески оборонця д-ра Степана Барана і проголосив присуд, котрим обвинуваченого о. Ярему Онуферка признав винним проступку зі ст. 18. права про проступки згідно з актом обвинувачення, але кару підвищив зі сто золотих на триста золотих або на випадок нестягальності на 7 днів арешту, засуджуючи його — як і о. Онуфрія Чубатого — на заплату судових коштів і судової оплати у висоті 30 золотих. Проти цього присуду оборонець д-р Ст. Баран зголоснив теж касацію до Найвищого Суду.

З кіна.

Кіно „Химера“: „СВІТ БЕЗ МУЖЧИН.“

Несподіванка тої фільми в її зв'язці, що сама собою викликає сердечний сміх і бавить глядача безжурною анекдотом. Скоря акція, багата в комічні епізоди, легкі мелодії, що так і лишаються в ушах слухача, врешті вибаглива вистава, головні імпрозантна сцена конгресу жінок, де представниці окремих народностей пишуться своєю красою. Недурно Фокс рекламує ту свою велику музичну комедію. Фільм представляє нам пару досі незнаних акторів: гарну Глорію Стюарт і її партнера, пристійного Равля Рулієна в ролі „одинокого на світі чоловіка“.

Е. Т.

Дописи.

СОКАЛЬ.

Новий рік приніс із собою дальшу боротьбу за здобуття належного нам представництва в раді й магістраті міста Сокала. Та боротьба зазначалась солідарним виступом українських радних, які вийшли з конституційного засідання міської ради в день 30. січня ц. р. та зложили рішучий протест Українського Клубу цієї ради проти того, що знехтовано його домагання вибрати до магістрату одного лавника українця. А відмовили нам у магістраті нашої репрезентації тому, як це заявила офіційно на засіданні міської ради голова Польського Клубу інспектор м. Шукальський, що наш виборчий комітет відкинув пропозицію утворити з поляками й жидами спільний блок та що українці жодних виборчих протестів в 2-й і 4-й виборчих округах. Голова Українського Клубу д-р Роман Перфецький рішуче відстоював проти подвійності українців

йх представництва в магістраті за те, що вони скористали зі своїх законних виборчих прав, а відтак, перед приступленням до виборів лавників, зложили їм іменем Українського Клубу таку заяву: „Український Клуб Радних міста Сокала стверджує, що відповідно до кількості українського населення в Сокалі належить йому щонайменше один лавник у магістраті міста Сокала. З уваги на те, що обов'язуючий регулярний виборів членів магістрату унеможливило Українському Клубові поставити свою лісту, а Польський Клуб відкинув домагання вибору українця одним з лавників міста Сокала, Український Клуб закладає рішучий протест проти позбавлення українського населення міста Сокала представництва в магістраті цього міста. Складаючи всяку відповідальність за всю діяльність магістрату на Польський і Жидівський Клуб, на який протесту проти позбавлення українців міста Сокала згаданого представництва заявляє, що не буде брати участі в утворенні магістрату й інших органів міської ради“. По цій заяві Український Клуб починув сядо нарад.

ТЕРЕБОВЛЯ.

Аматорська вистава в Деревіці. В часі Різдвяних свят відбулася в чит. „Просвіти“ у Деревіці вистава нар. драми „Не ходи Грицю“ зі співом і музикою. Підготував виставу о. Галицький Петро і комс. інженір Турула. Вистава пройшла дуже гарно.

Жіноча кооперативна анкета відбулася у Тереволі при участі ок. 150 жінок з цілого повіту. Крім того явилось на сазі чимало мушн-кооператорів. На раду відкрив організаційний директор П. С. К. у Тереволі д-р Петро Палітчук, що анголосома коротку промову про вагу праці жіноцтва в кооперації. Ширший реферат на цю тему виголосила п-а Аксентія, кооператорка з Чортківщини. Її виклад нагородили присутні рисини оплесками. Після того промови ще раз д-р Палітчук, який представив здобутки української кооперації за останніх 10 літ. При кінці п-а Аксентія обговорила ще справу боргування і анкета скінчилась відспіванням національного гімну. Варто підкреслити, що на анкету прибуло інтелігентне жіноцтво, особливо молоде. Впродовж місяця лютого відбувається у всіх селах повіту триденні анкети, на котрих будуть реферувати делегати П. С. К., „Сільського Господаря“ і Філії „Просвіти“.

СТРИЙ.

Просфори у Стрию.

Від кількох літ неспостриме життя у нас занепадає, а просфора є тим чинником, що з деякого погляду оживляє товаришське життя. Вачимо це добре у Стрию, де в цьому році відбулась ціла низка просфор. І так:

Т-во „Міщанська Бесіда“ вже на сам Йордан улазило просфору, однак не було тут святочного настрою, бо за свіжо, ще було в пам'яті всіх невідповідне поведіння деякого з міщан при нагоді виборів до міської ради.

„Союз Українок“ улаштував просфору для членів і представників жіночих кружків з повіту в кімнаті Повіт. Союзу Кооператив. Піднесений настрій і сердечні промови підбадьорили учасниць до дальшої організаційної праці.

Церковне Брацтво на передмісті Ланя стягнуло на свою просфору всіх міщан з родинними, що виповнили вперше три кімнати Братського Дому. Явилися представники УНДО, Сокала, Спорт, Секції, студентів і Церк. Брацтва міської церкви. Поблагословив просфору і привітав віта Церковного Брацтва всіх присутніх о. парох Цурковський, а від громади Ланя привітав гостей з міста о. Ліщинський. Серед співу колядок і пісень промовляли: д-р Гарасимів, д-р Лужецький, мгр. Палдох, мгр. Гр. Варабаш, інж. Созанський і М. Рудницький. При веселій гутірці перейшов час скоро і по пізній порозходилися підбадьорені на зустріч учасники домі. При цій нагоді зібрано на інваліда 14 зол.

Взаїмна Поміч Українського Учителства влаштувала для своїх членів і запрошених гостей просфору в залах Муз. Інституту 4. лютого вполудне. Зіхвалося учительство з цілого повіту. Просфору поблагословили і підніс її значіння о. Ліщинський. В часі спільної перекуски і співу колядок вистав голова Т-ва п. В. Котович гостей, а спеціально присутнього інсп. Сокаловського.

Т-во Українських Слуг. Перший раз у своїй власній хаті при гарно прибраних і сучасно заставлених столах засіли члени Т-ва Українських Слуг 4. II. в год. 5. попов. зі своїм відділом, щоб поділитися спільною просфорою. Мільон радощів виступили на очах членів дітвато — наших служивців, котрих недовго пхнула до служби переважно між чужих людей; вони спільно з виділовими коладували, ділитися сечкою просфорою і кутею. Сердечно-родинний настрій панував над цілим святом і з жалем в год. 8-й авч. роздзміслили дівчата до своїх щоденних обов'язків по спільній фотографії.

Просфора всіх товариств на передмісті Ланя. Того самого дня (4. II.) відбулась спільна просфора згоходом всіх економічних та освітніх товариств передмістя Ланя в льокалі чит. „Просвіти“. Явилось багато запрошених міських гостей і молоді з музикою, а за те впадає в око відсутність старшого, поважного громадянина Ланя. Слід би подбати, щоб те порішення, яке певно зайшло між громадянами Ланя, було для спільного доброго жоняскоопна жоняскоопна.

З друкарні Вид. Спілки. Літ. па-ін. Ріжск.